

Arhivi, Glasilo Arhivskega društva in arhivov Slovenije, 29, 1, 2(2006)

Dvadesetdeveto godište Arhiva, broj 1 sastoji se od pet poglavlja: Članci i rasprave, Iz prakse u praksi, Iz arhivskih fondova i zbirki, O radu arhiva i skupovima, Ocjene i izvješća o publikacijama i izložbama.

Emma Umek u izvornom znanstvenom članku predstavlja *Kranjsko poljoprivredno društvo 1767.-1787.* Radi se o članku na 34 stranice koji je zapravo diplomski rad autorice iz 1950. koji je za objavu priredio arhivist Tadej Cankar, a povodom 80. obljetnice rođenja Petra Ribnikara. Pregled je to djelovanja navedenog Društva koje je osnovano 1767. godine. Autorica donosi prikaz ustanovljenja i uređenja Društva, članove, praktični rad Društva, literarni rad i publikacije Društva. Detaljno su obrađena sva poglavlja u članku, a posebno treba istaknuti dio o praktičnom djelovanju Društva iz kojeg se može najbolje vidjeti čime se društvo bavilo. Stanislav Južnič autor je članka *Gabrijel Gruber i navigacijski inženjer Jurij Vega – 2. dio*, čiji je prvi dio objavljen u Arhivima, 26 (2003), br. 1. Rad je to nastao detaljnim istraživanjem o Gruberu, Vegi i drugim inženjerima na rijeci Muri, a na temelju novih izvora iz Arhiva Republike Slovenije koji otkrivaju nepoznato o Vegovom djelovanju između 1776. i 1778. godine. Autor posebno postavlja istraživačko pitanje zašto Josip II. nije podupro Gruberov navigacijski rad nakon 1780. godine. Članak je zanimljiv jer donosi djelovanje inženjera pri Komisiji za plovidbu, a opis djelovanja se proteže na rijeke Dunav, Savu, Kupu, rijeku Maros, Dravu pri Ptuj i Muri. Autor je koristio arhivske izvore Arhiva Republike Slovenije, Finanz und Hoff Kammer Archiva iz Beča i Steiermärkischen Landesarchiva iz Graza. Radu su priložene brojne preslike planova, nacрта, položajnih nacрта izvedenih radova, kao i tabelarni prikazi koji upotpunjuju dodatnim podacima ovaj zanimljiv rad. *Počeci općine u Kranjskoj*, Jože Žontara, izvorni je znanstveni članak tiskan povodom 80. obljetnice rođenja Petra Ribnikara. Autor donosi povijesni pregled nastajanja općina u Kranjskoj, od ukazivanja potrebe njihovog osnivanja tijekom popisivanja pučanstva za novačenje 1770., josefinskog poreza i urbarijalne regulacije 1789., pa do obnove austrijske vlasti 1814. Spominju se tako konskripcijske općine vezane uz 1770. godinu, općine josefinskog poreza i urbarijalne regulacije kad je osnova bila izmjera zemljišta na osnovi koje su izrađeni katastarski planovi, a prostorno su bile razdijeljene porezne općine. Tijekom druge austrijske uprave nakon 1814. radi se o glavnim i konskripcijskim općinama, a vezano uz izradu franciskanskog katastra i patenta o regulaciji zemljišnog poreza, osnovna katastarska jedinica bila je katastarska općina koja je izmjerom dobila svoj katastarski plan i elaborat. Uz ovaj rad veže se i naslovnica ovog broja Arhiva s digitalnom snimkom katastarskog plana općine Radovljica. Metka Bukošek, autorica je rada *Fond Okružnog suda u Celju 1850-1941.* Prikaz je to Okružnog suda u Celju koji je osnovan 1850. i predstavlja prvi dio fonda do 1941. godine, dok je drugi, opsežniji dio u pripremi. Autorica je objasnila sudski red iz 1897. godine i opisala upisnike zbornih sudova prvog stupnja, rekonstruirajući oznake koje su predstavljale predmete. Detaljno ih analizira i popisuje koji su se sve predmeti upisivali. Na isti način je prikazan sudski red iz 1933. godine i upisnici zbornih sudova prvog stupnja. Popisani su upisnici okružnih sudova 1897. i 1933. godine. Fond se sastoji od 609 arhivskih kutija, uz napomenu kako su svi spisi do 1898. izgubljeni čime je načinjeno dosta štete ovom vrijednom izvoru za proučavanje ove teme. Autorica na kraju daje sumarni popis sačuvanog arhivskoga gradiva Okružnog suda u Celju u razdoblju od 1918. do 1941. godine. *Vrhovno državno tužilaštvo kao stvaratelj arhivskog gradiva i pravni slijednik Republičkog javnog tužilaštva*, izvorni je znanstveni članak Jelke Melik s prikazom vrijednog arhivskog gradiva Vrhovnog državnog tužilaštva kao najvišeg organa kaznenog progona u Republici Sloveniji od 1995. godine, a koji je nastavio rad Javnog tužilaštva iz razdoblja socijalizma. Autorica tako daje pregled rada državnih tužilaštava koji su dobili novo ime Zakonom o tužilaštvu iz 1994. godine, opisuje način njihovog imenovanja, nadzora i koje sve upisnike vodi Vrhovno državno tužilaštvo. Poseban je naglasak stavljen na povijesni prikaz zakonske regulative javnog tužilaštva od 1946. do kraja njegovog postojanja.

Iz prakse u praksi rubrika je s tri članka. Jacqueline Slats, voditeljica Odjeljenja za dugoročno digitalno čuvanje pri Nacionalnom arhivu Nizozemske u Den Haagu, autorica je članka *Troškovni*

model digitalnog čuvanja koji je ujedno predstavljen na konferenciji DLM Foruma 5.–7. listopada 2005. u Budimpešti. Radi se o izračunu troškova digitalnog čuvanja nastalog na temelju projekta koji je namijenjen nacionalnim i regionalnim arhivskim ustanovama, a može ga se upotrijebiti i za potrebe lokalnog čuvanja u ministarstvima i drugim državnim organima. Autorica je tako razlučila troškove za digitalni arhivski sustav i funkcionalnost za dugotrajno čuvanje digitalnih dokumenata, troškove za osoblje, troškove za razvoj, odnosno kupnju programske opreme i metode za čuvanje digitalnih dokumenata te troškove koji se odnose na druge faktore koji utječu na sveukupne troškove čuvanja. *Preporuka Savjeta EU od 14. studenoga 2005. o prednostima zanimanja za veće sudjelovanje na području arhiva u Europi (2005/835/ES)* tekst je navedene preporuke uz komentar Natalije Glažar o ovoj preporuci. Preporuku su pripremili ministri kulture na zasjedanju Savjeta EU u Bruxellesu 14. studenoga 2005., a namjena dokumenta je uspostava koordiniranog oblika sudjelovanja arhiva u EU s navođenjem pet prioriteta područja djelovanja te uspostava stalne skupine Europskih arhivista s arhivskim predstavnicima članica EU. *Preporuka Europskog parlamenta i Savjeta od 16. studenoga 2005. o filmskoj baštini i konkurentnosti koja je povezana s industrijskom djelatnošću (2005/865/ES)* tekst je navedene preporuke uz komentar Lojza Tršana. Radi se o zaštiti filmskoga gradiva, a naglasak u komentaru je stavljen na to da se zaštita filmskoga arhivskog gradiva na slovenskom području provodi od 1966. te da je Slovenski filmski arhiv koji djeluje pri Arhivu Republike Slovenije skupio i čuva preko 90% slovenske filmske baštine te da situacija u Sloveniji zadovoljava navedenu preporuku. Preporuka među ostalim definira pojmove kinematografa, kinematografskih djela, filmske baštine, gradiva pokretnih slika, a poseban izazov predstavlja restauriranje i digitalizacija filmskog arhivskog gradiva i uključivanje podataka o filmskoj kulturnoj baštini u skupnu europsku bazu podataka.

Iz arhivskih fondova i zbirki rubrika je s radovima nastalim na temelju različitih fondova i zbirki slovenskih arhiva. Duša Krnel-Umek, *Okružni sud Robida od 1814. do 1832. Slovenska imena institucija u Istri*, zanimljivo je istraživanje o pisanju imena institucija u fondu Okružnog suda Robida koji se čuva u Pokrajinskom arhivu u Kopru. Autorica skreće pozornost na to da se u Vodiču po fondovima u Sloveniji iz 1984. godine navodi samo talijansko odnosno njemačko ime, a u starijoj povijesnoj literaturi autori su pravilno naveli slovensko ime Robida. *Skrb za uređenje okoliša u okviru Društva za poljepšavanje i turizam u Celju 1871.-1941.* Ivanke Zajc-Cizelj rad je o djelovanju društva za poljepšavanje i turizam u Celju koje se brinulo za zdravlje i čist okoliš, a autorica je podatke upotrijebila iz dostupnih upravnih fondova budući da dokumenti Društva nisu sačuvani. Autorica obrađuje dva razdoblja društva, 1871.-1919. i od 1920. do 1940./1941. *Trgovačka korespondencija sitarskog poduzeća Benedik iz Stražošča kod Kranja*, Polone Roblek, rad je o pomalo zaboravljenom obrtu za izrađivanje sita od konjske dlake, a koji se temeljio na uspostavi odnosa između sitara kao izrađivača i trgovca koji je sitara opskrbljivao konjskom dlakom. Zanimljiv je to članak o sačuvanoj korespondenciji sitarskog poduzeća »Val. Benedik« na njemačkom, francuskom, srpskohrvatskom, talijanskom i slovenskom jeziku u razdoblju 1934.-1937. Autorica objašnjava uspostavu poduzeća i opisuje sitarski obrt. Gašper Šmid i Žarko Štrumbl autori su preglednog znanstvenog članka o *Udruženju Slovenaca Tuzla* koji obrađuje temu iseljenih Slovenaca na području BiH. Radi se o skupinama Slovenaca koji su se naselili u rudničkim bazenima krajem 19. stoljeća, da bi se raspadom Jugoslavije i ratom u BiH obnovili uspostavljeni korijeni i organizirano je Udruženje Slovenaca koje djeluje i danas. Autori donose statut i program djelovanja udruženja, a posebno način njegovog osnivanja, ciljeve i strukturu članova. *Bračni sporazumi – pogled unazad*, Branke Lapajne, članak je o gradivu zemljišnog gospodstva Bled iz Arhiva Republike Slovenije koje pokriva razdoblje od 1600. do 1850. godine, približavajući tako obiteljske odnose, navike i ostale detalje iz života Gornje Kranjske. Branka Lapajne autorica je i rada *Sudbina Krištofa Spindlera mlađeg ili kuda su otišli naši protestanti?* Rad obrađuje pitanje odlaska protestanata iz habsburških nasljednih zemalja krajem 16. stoljeća.

O radu arhiva i skupovima rubrika je o novostima u međunarodnoj aktivnosti slovenskih arhiva. Natalija Glažar izvijestila je o novostima u Međunarodnom arhivskom vijeću i Eurbici (podružnici MAV-a za Europu). Maja Gombač izvješćuje o Prvom plenarnom susretu skupine europskih arhivista u Bruxellesu, 28. travnja 2006. na kojem se govorilo o strukturi, metodologiji rada i programu za 2006.-

2008. Jolanda Fon piše o Kadrovskom forumu javne uprave 2006. organiziranom od strane Fakulteta za upravu 14. veljače 2006., a vezano uz Zakon o javnim službenicima, o skupnom europskom referentnom okviru za jezike (CEF – The Common European Framework of Reference for Languages – Learning, Teaching, Assessments). Druga međunarodna konferencija I – CHORA u Amsterdamu 31. kolovoza – 2. rujna 2005. donosi se u izvješću Aleksandre Serše s naglaskom na najzanimljivijem dijelu koji se odnosio na razgovor s nizozemskim kolegama o njihovom arhivskom zakonodavstvu.

Ocjene i izvješća o publikacijama i izložbama poglavlje je o predstavljanju različitih izdanja, stranih časopisa i prikazu izložaba. *Tehnički i posebni problemi klasičnog i elektronskog arhiviranja, Pokrajinski arhiv Maribor 2006, 438. strana*, peti je zbornik s referatima nastalim u okviru dopunskog obrazovanja o arhivistici, dokumentalistici i informatici održanom u Radencima 5.–7. travnja 2006. (prikaz Leopolda Mikec Avberšek). *Napoleon i njegova uprava na istočnom Jadranu i na području istočnih Alpi 1806-1814: arhivski vodič, Hrvatski državni arhiv, Zagreb 2005, 1078 strana* (prikaz Josipa Kolanovića). Vodič je nastao u okviru međunarodnog projekta u kojem su sudjelovali arhivisti i povjesničari šest zemalja, a trajao je gotovo 5 godina. *Gabrijel Gruber S. J.: 1740.-1805.: 200 godina, Publikacije Arhiva Republike Slovenije, Katalozi, sv. 24, Ljubljana 2005, 106 strana*, katalog je nastao povodom 200 godina od smrti Gabrijela Grubera s raznovrsnim izložbenim gradivom o znamenitom znanstveniku i redovniku (prikaz Iztoka Iliča). *Ivanka Zajc Cizelj, I. gimnazija u Celju 1808.-1975., inventar, Publikacije Povijesnog arhiva Celje, Inventari 10, Celje 2005, 190 strana* predstavlja gradivo te najstarije srednjoškolske ustanove u Celju (prikaz Bojana Himmerliča). *Emica Ogrizek, Inventar sudskog registra okružnog suda Maribor 1898.-1941., Zadržni registar, Inventari 12/1, Pokrajinski arhiv Maribor, Maribor 2006, 285 strana*, predstavljanje je gradiva fondova sudova i drugih pravosudnih organa (prikaz Metke Bukošek). *Slavenski zbornik, Sabrao i uredio Janko Boštjančič, Slavina 2005., 440 strana*, prvi je broj Slavenskog zbornika, a povod izdavanja 150. obljetnica strašne kolere koja je 1855. opustošila područje Pivke (Pivškem) (prikaz Aleksandre Serše). *Ivanka Počkar: Dva vatrogasca, dva policajca, sto obrtnika. Život mjesnih obrtnika od sredine 19. stoljeća do Drugog svjetskog rata na primjeru Brežica, Brežičke studije 2, Brežice 2005, 406 strana*, priređena je i dopunjena doktorska disertacija etnološkog istraživanja posvećenog obrtnicima (prikaz Vladimira Sunčiča). *Fritz Pregl, Kvantitativna organska mikroanaliza, uredila Zvonka Zupanič Slavec, Fakulteta za kemiju i kemijsku tehnologiju Univerziteta u Ljubljani, Ljubljana 2005., 192 strane* izašla je povodom 135. obljetnice Preglovog rođenja i 80 godina od dodjele Nobelove nagrade (prikaz Sonje Anžič). *Učiteljice u školskim klupama, zbornik povodom 130 obljetnice ustanovljenja slovenskog učilišta za djevojke u Gorici, Pokrajinski arhiv u Novoj Gorici, Nova Gorica 2005, 320 strana*, publikacija je o slovenskom učilištu za djevojke u Novoj Gorici (prikaz Metke Vuksanović Nusdorfer). *Bojan Himmelreich, Jure Miljević, Bombe na Celje, Zračni napadi na Celje tijekom Drugog svjetskog rata, izložba i izložbeni katalog, Povijesni arhiv Celje, Celje 2005., 52 strane*, vezano uz obilježavanje 60 godina od kraja Drugog svjetskog rata (prikaz Bojane Aristovnik).

Od stranih časopisa i revija Sonja Anžič daje prikaz časopisa *Der Archivar, Mitteilungsblatt für Deutschen Archivwesen*, Godište 58, 2005., svezak broj 1-4, Polona Mlakar časopisa *La gazette des Archives*, broj 176 iz 1997., Darinka Drnovšek na 4 strane daje prikaz *Arhivskog vjesnika*, godište 47/2004. i Milica Trebše Štolfa prikaz časopisa *The American Archivist*, Godište 62 do 64/ 1999.-2001. Organizirane su tri izložbe. *Izložba povodom 200 godina od smrti patra Gabrijela Grubera* organizirana u Arhivu Republike Slovenije u razdoblju 24. studenoga 2005.–10. siječnja 2006. (prikaz Aleksandre Serše), *Štedionica u Vipavi*, izložba povodom 110. obljetnice ustanovljenja, održana u Vipavi (prikaz Lilijane Lavrenčič Vidrih) i prikaz *o izložbi i katalogu 30 svezaka Gradiva za povijest Maribora*, izložba vezana uz izdavanje jubilarnog tridesetog sveska publikacije *Gradivo za povijest Maribora*, organizirana u Pokrajinskom arhivu u Mariboru (prikaz Mojce Horvat).

U **Godištu 29, broj 2** časopisa Arhivi Tatjana Šenk autorica je članka *Anton Aškerc, mjesni arhivist i knjižničar* u kojem se bavi prvim slovenskim profesionalnim arhivistom iz razdoblja od 1898. do 1912., a vezano uz 150. godišnjicu njegova rođenja. S Antonom Aškercom je počelo razdoblje

uređenog i sustavnog arhivskog rada i kontinuirane skrbi za arhivsko gradivo pa se u članku opisuje njegovo djelovanje, preuzimanje gradiva, stvaranje različitih kartoteka, kao i članci koje je objavio u pojedinim izdanjima. Natalija Glažar, *Arhivi u Europskoj uniji* govori o izvješću o arhivima u proširenoj EU iz 2005. godine koje je nastalo na temelju upitnika koji su bili poslani na sve nacionalne arhive članice EU. Rezultat izvješća su vrijedni podaci o arhivskoj službi, zakonodavstvu, dostupnosti u svim zemljama članicama EU. *Sedaj & Dostal protiv Kralja. Kritika Toneta Kralja o oslikavanju župne crkve u Volči* zanimljiv je članak autorice Alenke Klemenc o slikaru Tonetu Kralju koji je 1927. godine oslikao župnu crkvu u Volči i izazvao val nezadovoljstva starijih duhovnika, a bio je i napadnut u anonimnom članku 1928. Arhivsko gradivo ukazuje o kojem se anonimnom autoru radilo. *Slovenski najviši sud u prošlosti – njegova jurisdikcija i položaj u organizaciji sudstva kao temelj vrednovanja dokumentarnog gradiva*, autorice Jelke Melik historijski je pregled o nadležnosti i djelovanju slovenskog vrhovnog suda prije Drugog svjetskog rata i u razdoblju od 1974. do 1991.

Poglavlje Iz prakse u praksu čini članak Natalije Glažar o Drugom protokolu Haaške konvencije i Plavom štitu koji predstavlja sadržaj »Haaške konvencije za zaštitu kulturnog dobra u vrijeme oružanog sukoba« kao i novosti Drugog protokola konvencije koji je stupio na snagu 9. ožujka 2004. Ujedno je predstavljena međunarodna organizacija Plavi štit.

Iz arhivskih fondova i zbirki poglavlje je o obrađenim i istraženim arhivskim fondovima i zbirkama. Boris Golec u izvornom znanstvenom članku *Urbarialia slovenica – slijedeći trag urbarijalnih registara na slovenskom jeziku između 17. i 19. stoljeća* ispituje okolnosti i razloge za njihov nastanak, kao i specifičnu pojavu tzv. kajkavsko-prekomurskih urbarijalnih registara iz razdoblja 1768-1775. *Župe i njihov teritorijalni opseg u ljubljanskoj biskupiji sredinom 19. stoljeća* rad je Jurija Šilca u kojem se pokušava, na osnovi katastarskih planova franciskanskog katastra koji se čuvaju u Arhivu Republike Slovenije, definirati opseg župa ljubljanske biskupije u vrijeme njenog najvećeg opsega. Autor je popisao sve postojeće župe na temelju planova i izvršio identifikaciju svih toponima što se može pratiti kroz detaljne bilješke uz tekst. *Gradivo novomestnog Kolegijatnog kaptola u fondu Upravnog ureda ujedinjenih državnih sjedišta u Novom mestu* Danijele Juričič Čargo predstavlja istoimeni fond koji se čuva u Arhivu Republike Slovenije, a odnosi se na razdoblje 1812.-1829. Navodi se gradivo župa Kalobje, Ponikva, Sladka Gora, Sv. Štefan pri Žusmu, Šentvid pri Grobelnem, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah i Zibika. Jan Krlín, iz Narodnog arhiva u Pragu, autor je stručnog članka *Narodni savjet u Ljubljani 1918., problematika oblikovanja novih državnih struktura na području današnje Slovenije u razdoblju od listopada do prosinca 1918. i usporedba sa sličnim razvojem u češkim zemljama*. Članak je nastao na temelju fonda Narodnog savjeta u Ljubljani, a autor je opisao situaciju u Sloveniji prije, tijekom i nakon Prvog svjetskog rata i oblikovanje narodnih vlada, uz zaključnu usporedbu sa situacijom u češkim zemljama. *Ekonomsko-propagandno gradivo mariborske industrije i gospodarstva u razdoblju od 1945. do 2005. godine* Borivoja Breže opisuje specifičnu vrstu arhivskoga gradiva kao što su prospekti, referentne liste i prodajni katalozi. Autor posebno ističe nužnost obrade te vrste arhivskoga gradiva, kao što to namjerava započeti Sveučilišna knjižnica Maribor upisivanjem te vrste gradiva u COBISS (Co-operative Online Bibliographic System Services) koji će omogućiti nastanak baze podataka.

Rubrika O radu Arhivskog društva Slovenije donosi izvješće o radu Društva iz 2006. godine, izvješća o izdavačkoj djelatnosti *Arhiva*, glasila Arhivskog društva i arhiva Slovenije te *Vira*, pregled Aškerčeve nagrade i priznanja te izvješće o međunarodnom djelovanju društva Andreja Nareda. Vezano uz podjeljivanje Aškerčeve nagrade i priznanja u 2006. godini (izvješće Drage Trpina), priložen je i govor dr. Marjana Drnovšeka s podjeljivanja navedene nagrade i priznanja održanog u Ljubljani u listopadu 2006. godine. Slovenski arhivisti sudjelovali su i na 19. međunarodnom savjetovanju »Arhivska praksa 2006.«, održanom u Tuzli 21.–22. rujna 2006. (izvješće Metke Nusdorfer Vuksanović), 76. skupu njemačkih arhivistica i arhivista u Essenu 26.–29. rujna 2006. (izvješće Ivana Frasa i Branka Raduloviča), 41. savjetovanju Hrvatskog arhivističkog društva u Karlovcu 11.–13. listopada 2006. (izvješće Ljiljane Šuštar), I. kongresu arhivista BiH u Sarajevu, 2.–4. studenoga 2006. (izvješće Tadeja Cankara). Slovenski arhivisti sudjelovali su i na stručnoj ekskurziji

po sjevernotalijanskim mjestima Veroni, Cremoni, Parmi i Milanu u lipnju 2006. (izvješće Mije Mravlja i Mie Formica).

O radu arhiva i skupovima pregled je ostalih novosti o radu slovenskih arhiva. Prilog *Komunizam u arhivskim spremištima (Primjer istočne Njemačke i Slovačke)* izvješćuje o tome koliko se uspjele zaustaviti uništavanje dokumentarno-arhivskoga gradiva komunističkih tajnih službi i policije (izvješće Damjana Hančiča i Renata Podbersiča). *Seminar o elektronskom čuvanju dokumentarnog gradiva* održan je od 16. do 17. listopada u Marburgu (izvješće Suzane Bratož Felicijan i Maje Gombač).

Ocjene o publikacijama i izložbe donose novosti s područja izdavaštva i otvorenja izložbi. *Elektronski dokumenti: priručnik za arhiviste, priredio Međunarodni arhivski savjet, Komitet za dokumente u elektronskom okruženju, Ljubljana 2006, 100 stranica* rezultat je zajedničkog rada članova komiteta za dokumente u elektronskom okruženju pri Međunarodnom arhivskom vijeću (Miroslav Novak). *Lilijana Žnidaršič Golec, Kaptolski arhiv Ljubljana, Inventar fonda, sv. 1: fasc. 1-60, Ljubljana 2006, 304 stranice* popis je prvih 60 fascikala fonda u kojima je sačuvano najdragocjenije arhivsko gradivo Ljubljanskog stolnog kaptola od 1394. do sredine 18. stoljeća (prikaz Danijele Čargo Juričić). *Zorka Skrabl, Meta Matijevič: Novomestna trgovina i trgovci, Ljubljana 2005, 73 strane* katalog je istoimene izložbe (prikaz Brane Kozina). *Milan Škrabec, Narod naš dokaze čuva: stare razglednice, Ljubljana 2005, 120 stranica* katalog je istoimene izložbe koja je predstavila stare razglednice slovenskih krajeva (prikaz Damjana Hančiča). *Jurij Rosa, Vlasta Tul, Ivanka Uršič: Za dom i rod. U spomen na događaj u Prvačini na dan sv. Ćirila i Metoda, 5. srpnja 1920, Prvačina 2006, 32 stranice*, publikacija je o oružanom sukobu tijekom procesije za praznik sv. Ćirila i Metoda (prikaz Miloša Fona). *120 godina Turističkog društva Ptuj – 1886-2006, Ptuj 2006, 60 stranica*, publikacija je uz istoimenu izložbu (prikaz Katje Zupanič). *Dokumenti organa i organizacija narodnooslobodilačkog pokreta u Sloveniji, Ljubljana 2005, 631 stranica* deseta je knjiga kojom se objavljuju dokumenti političkih i oblasnih organizacija i ustanova revolucionarnog pokreta otpora za vrijeme Drugog svjetskog rata (prikaz Vide Barič Deželak). Od stranih časopisa Milica Trebše Štolfa predstavila je *The American Archivist*, godište 65, broj 1/2002. Organizirano je i predstavljeno 6 izložaba: Izložba *Prvi među jednakima! Funkcija župana kroz stoljeća* u organizaciji Povijesnog arhiva u Ptuj u koji je objavljen i katalog (prikaz Nataše Kekec Majerič i Marije Masten Hernja); Izložba *»Non Ego, Sed Deus«*, povodom 130. obljetnice rođenja biskupa Ivana Jožefa Tomažiča (1876.-1949.) (prikaz Montanar Ilarije); *Simon Gregorčič (1844-1906)*. Izložba povodom 100 godina od smrti pjesnika Simona Gregorčiča u Pokrajinskom arhivu u Novoj Gorici (prikaz Miloša Fona); *Marija Kos, Poduzetništvo u Kranju od 1918. do nacionalizacije 1948.*, izložba je Povijesnog arhiva Ljubljana (prikaz Polone Roblek); Izložba *Prospekti mariborske industrije (1945-2005)* predstavlja veći broj mariborskih poduzeća najrazličitijih područja (prikaz Borivoja Breže); Izložba *Slovenci u Londonu 1991-1994. Kronika djelovanja civilnog društva u času osamostaljivanja: Slovenski krizni centar i Glasilo Slovenian Newsletter*, izložba je otvorena u Arhivu Republike Slovenije (prikaz Aleksandre Serše).

U Osobnim vijestima dana je opsežna biografija Magdalene (Mande) Čehovin povodom 70 godina života te oproštaji od umrlih kolegica dr. Brede Pogorelec i Marjete Vodopivec. U ovom broju Arhiva priložen je i popis Novih prinova arhiva u 2005. godini te Bibliografija arhivskih djelatnika u 2005. godini.

Mirjana Jurić